

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

Bydgoszcz, dnia 30 grudnia 2008 r.

WNK.IV.RK.0911- 34 /08

Urząd Gminy Białe Błota
Wpłynęło dnia
2009 -01- 05
Skierowano do
L. dz. 1654.2 kł. zał.

Pan
Marek Samplawski
Przewodniczący Rady Gminy
w Białych Błotach

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR 34 /2008

Na podstawie przepisu art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XXVI/304/2008 Rady Gminy Białe Błota z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie wydania przepisu porządkowego.

UZASADNIENIE

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Białe Błota w § 1 wprowadziła obowiązek noszenia kamizelki odblaskowej przez uczniów Szkoły Podstawowej w Białych Błotach i Gimnazjum w Białych Błotach w trakcie pokonywania drogi do i ze szkoły w obrębie prowadzonych robót budowlanych związanych z przebudową węzła S-5 w Białych Błotach. W § 2 uchwały Rada postanowiła, że nadzór i odpowiedzialność przestrzegania niniejszego przepisu przez uczniów ciąży na rodzicach uczniów i nauczycielach zatrudnionych w placówkach wymienionych w § 1.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski zawiadomieniem z dnia 17 grudnia 2008 r. sygn. WNK.IV.0910-194/08 wszczął postępowanie nadzorcze dotyczące stwierdzenia nieważności wskazanej uchwały ze względu na rażące naruszenie prawa.

W odpowiedzi na zawiadomienie Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota pismem z dnia 18 grudnia 2008 r. podtrzymał stanowisko Rady w tej sprawie.

W podstawie prawnej uchwały przywołano przepis art. 40 ust. 3 i 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym rada gminy może ustalić przepisy porządkowe jedynie:

- w zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących oraz,
- jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego.

W związku z powyższym kompetencje rady gminy do wydawania przepisów porządkowych mogą być wykorzystywane tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do ochrony dóbr wyszczególnionych enumeratywnie w tym przepisie i pod warunkiem, że nie jest możliwa skuteczna ochrona tych dóbr na gruncie istniejących unormowań ustawowych lub innych przepisów powszechnie obowiązujących.

Należy wskazać, iż upoważnienie dla rady wynikające z przepisu art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym nie podlega wykładni rozszerzającej. Przepisy porządkowe mogą być bowiem wydawane tylko w wyjątkowych, ściśle określonych przez analizowaną regulację okolicznościach (wyrok NSA z 11 lipca 2006 r., sygn. Akt II GSK 68/06, LEX nr 267157).

Zdaniem organu nadzoru przedmiotowa uchwała nie wypełnia przedstawionych powyżej kryteriów.

Przepisy porządkowe podejmuje się w sytuacji realnego zagrożenia dóbr, ale pod warunkiem braku innych możliwości ich ochrony wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących. W omawianym przypadku, w ocenie organu nadzoru, taka sytuacja nie występuje. Istnieją bowiem inne możliwości (np. zmiana usytuowania przystanków, zorganizowanie dowozu dzieci do szkoły itp.) aby zapewnić bezpieczne dotarcie uczniów do przystanków autobusowych lub bezpośrednio do szkoły w obrębie prowadzonych robót budowlanych niż wprowadzenie – przepisem porządkowym - obowiązku noszenia kamizelek odblaskowych przez uczniów Szkoły Podstawowej w Białych Błotach i Gimnazjum w Białych Błotach. Należy wskazać, iż jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie dla życia dzieci to samo wprowadzenie obowiązku noszenia przedmiotowych kamizelek nie stanowi rozwiązania tego problemu, może jedynie wpłynąć na poprawę widoczności a w konsekwencji zwiększyć bezpieczeństwo, ale nie jest środkiem niezbędnym, niwelującym zagrożenie. Można w tym miejscu dodać, że z informacji uzyskanych z Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy wynika, że stan etatowy Komisariatu Policji w Białych Błotach w pełni umożliwi objęcie skuteczną służbą prewencyjną rejonu prowadzonych robót.

Przykładem przepisu, który może regulować zachowanie uczniów w przedstawionej sytuacji jest przepis art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.). Stanowi on, że dziecko w wieku do 15 lat, poruszające się po drodze po zmierzchu poza obszarem zabudowanym, jest obowiązane używać elementów odblaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu. W związku z powyższym, zdaniem organu nadzoru, istnienie tego typu regulacji uniemożliwia radzie gminy skorzystanie z przepisu art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, gdyż nie jest spełniona przesłanka nieuregulowania w odrębnych przepisach. Organ nadzoru nie podziela stanowiska Przewodniczącego Rady, że „uchwała odnosi się do sytuacji innych niż zawarte w art. 43 ust. 2 ustawy prawo o ruchu drogowym” i dlatego stanowienie tego typu przepisów porządkowych jest dopuszczalne. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu do przytoczonego powyżej wyroku sam fakt, iż w żadnym z przepisów prawa powszechnie obowiązujących nie było regulacji takiej treści, jak zawarta w przedmiotowej uchwale, nie upoważnia do twierdzenia, że uchwała ta została podjęta "w zakresie nieuregulowanym". Istotnie bowiem o "zakresie nieuregulowanym" można mówić na gruncie analizowanego przepisu wyłącznie wtedy, gdy w systemie prawa powszechnie obowiązującego nie ma innych regulacji zezwalających na eliminację dostrzeżonych przez gminę, niepożądanych w myśl tego przepisu zjawisk.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy, za moim pośrednictwem, skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, ul. Jana Kazimierza 5, 85-035 Bydgoszcz, w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

WOJEWODA Kujawsko-Pomorski
Rafał Bruski
RAFAŁ BRUSKI